

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

08 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit în componența:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion
Stratulat Galina
Burduh Victor

a judecat, fără participarea părților, recursurile ordinare declarate de Procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Lilia Prisacari și de avocatul Ciocanu Aliona în comun cu inculpatul Gontea Dmitrii, în care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 iulie 2020, în cauza penală privindu-l pe

GONTEA Dmitrii Xxxxxx, născut la
xx xxxxxxxx xxxxx în s. Xxxxxxxx, r-nul Xxxxxx,
domiciliat în r-nul Xxxxxx, șos. Xxxxx xx, ap. x.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 11.08.2015 – 29.04.2016;

Instanța de apel: 31.05.2016 – 22.02.2017;
25.08.2017 – 06.07.2020;

Instanța de recurs: 19.05.2017 – 04.07.2017;
14.09.2020 – 08.12.2020.

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia din 29 aprilie 2016, inculpatul Gontea Dmitrii a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. d), f) Cod penal, la 8 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip închis.

Conform art. 85 alin. (3) Cod penal, prin cumul de sentințe la pedeapsa numită, i s-a adăugat parțial la pedeapsa stabilită, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Drochia din 06 martie 2015, stabilindu-i lui

Gontea Dmitrii. pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă privind încasarea prejudiciul material din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate Dudău M. a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului prejudiciului să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

Acțiunea civilă înaintată de Dudău M. privind încasarea prejudiciului moral a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea din contul inculpatului Gontea D. în beneficiul părții vătămate Dudău M. suma de 8000 lei.

S-a dispus încasarea din contul inculpatului Gontea D. în beneficiul statului suma de 57 lei, cu titlul de cheltuieli pentru efectuarea expertizei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt*, a constatat că Gontea D. la 19 iunie 2015, aproximativ la orele 02:00, urmărind scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, prin forțarea geamului, ilegal a pătruns în locuința lui Dudău M., situată în s. Xxxxxx, raionul Xxxxxxx, folosindu-se de imposibilitatea acesteia de a se apăra, în scopul aflării locului de păstrare a banilor, i-a aplicat cu pumnii și cu o curea lovituri pe diferite părți ale corpului, cauzându-i fractura coastei 10 pe dreapta, contuzia cerebrală grad 1, edemul și echimoza ochiului stâng, ce se califică ca vătămări corporale medii și din dulap i-a sustras bani în sumă de 12 100 lei, astfel cauzându-i o daună materială considerabilă în sumă totală de 12 100 lei.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, prima instanță a reținut că, *în drept*, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 188 alin. (2) lit. d), f) Cod penal, după indicii calificativi: tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate ori de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, săvârșită prin pătrundere în încăpere, în alt loc pentru depozitare sau în locuință și cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței a fost atacată cu apel de către inculpatul Gontea D. și avocatul Tudorica A. în numele inculpatului.

3.1. Inculpatul Gontea D. a solicitat casarea acesteia și dispunerea rejudecării cauzei de către prima instanță, invocând faptul că cauza penală dată a fost judecată de către un judecător incompetent, deoarece nu a fost desemnat prin intermediul programului electronic de gestionare a dosarelor. Prin încheierea președintelui judecătoriei din 22 iunie 2015 cauza a fost transmisă spre examinare judecătorului Craveț V., iar la materialele cauzei lipsește fișa cu datele privind distribuirea aleatorie a cauzelor.

Totodată, apelantul a invocat că prima instanță la examinarea cauzei date a admis mai multe încălcări de drept, cum ar fi calcularea eronată a acțiunii civile.

3.2. La 21 iunie 2016 Gontea D. a declarat apel suplimentar, prin care a solicitat să fie achitat, deoarece nu a săvârșit infracțiunea.

Inculpatul a menționat că martorul Dudău Mircea a declarat că nu cunoaște

cine a săvârșit infracțiunea.

La fel, inculpatul a menționat că partea vătămată Dudău M. de la bun început a comunicat că nu ține minte persoana care a săvârșit infracțiunea, iar după ce colaboratorii de anchetă l-au fotografiat, partea vătămată a indicat că el a săvârșit infracțiunea. Respectiv, inculpatul a indicat că acțiunile date le consideră ilegale.

3.3. Avocatul Tudorica A. în numele inculpatului a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit căreia inculpatul să fie achitat de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 188 alin. (2) lit. d) și f) Cod penal.

În motivarea apelului, avocatul a indicat că de către acuzare nu a fost dovedită vinovăția lui Gontea D. în comiterea crimei prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. d) și f) Cod penal, și anume, că a pătruns în locuința lui Dudău M. din s. Xxxxxx, r-nul Xxxxxx, i-a aplicat ultimei lovituri pe diferite părți ale corpului cauzându-i leziuni corporale medii și i-a sustras bani în sumă de 12 100 lei.

Totodată, apelantul a invocat că de către prima instanță nu au fost luate în considerație depozițiile date de către inculpat la etapa urmăririi penale în calitate de bănuit, învinuit precum și ca inculpat în cadrul cercetării judecătorești.

Mai mult, învinuirea inculpatului Gontea D. se bazează doar pe procesul verbal de recunoaștere întocmit la 22.06.2015, ora 13:00, în care este indicat că victima Dudău M. îl recunoaște pe bănuitul Gontea D., precum că el a comis crima dată (f.d.22-23), până la efectuarea procedurii de recunoaștere a inculpatului Gontea D. a fost fotografiat cu ajutorul telefonului mobil și prezentat victimei de unul singur.

Așadar, analizând procesul verbal de prezentare spre recunoaștere precum și a planșei fotografice este vădit clar faptul că la efectuarea acestei acțiuni procesuale s-a încălcat prevederile art. 116 alin. (3) Cod de procedură penală, și anume persoanele prezentate nu sunt asemănătoare vizual cu persoana care trebuia să fie recunoscută.

A menționat și faptul că, Dudău M. fiind interogată în calitate de parte vătămată (f.d. 16-17) a indicat concret, că ea bănuiește în comiterea crimei pe Prisacari S. soțul nepoatei Ecaterina, ultima era unica persoană care știa de prezența banilor, în afară de aceasta, odată cu sustragerea banilor a fost sustras și telefonul mobil „Nokia”.

De asemenea, a mai indicat că în procesul percheziției în apartamentul cu nr. 3 de pe str. Șoseaua Sorociei nr. 34 din or. Drochia (la locul de domiciliu al inculpatului) în gospodăria lui Gontea N. (mama inculpatului) în s. Pervomaisc, r-nul Drochia și la Gontea A. (bunica inculpatului) în s. Xxxxxx, r-nul Xxxxxx, banii sustrași sau telefonul nu au fost depistați.

Apelantul, a remarcat și faptul că nu s-au efectuat expertizele criminalistice, biologice și alte acțiuni de a depista careva urme probatorii, care ar fi dovedit faptul prezenței inculpatului în gospodăria victimei Dudău M.

Așadar, a punctat că potrivit raportului de expertiză criminalistică dactiloscopică cu nr. 5595 din 16 iulie 2017 (f.d. 125-127) în casa părții vătămate s-a depistat o urmă digitală, care este însemnată sub nr. 5 valabilă pentru identificarea persoanei, însă ea nu aparține lui Dudău M. (partea vătămată) nici lui Dudău M. (soțul părții vătămate) și nici inculpatului Gontea D., deci în timpul comiterii crimei date a fost o altă persoană până în prezent neidentificată posibil și persoana, care ar fi comis crima dată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 februarie 2017, apelurile declarate au fost respinse, ca fiind nefondate, iar sentința a fost menținută fără modificări.

4.1. Verificând probele administrate pe cauza penală dată, a constatat că prima instanță în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei. Prima instanță a dat probelor o apreciere legală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 188 alin. (2) lit. d), f) Cod penal.

Instanța de apel a reținut că prima instanță corect a apreciat critic declarațiile inculpatului Gontea D., potrivit cărora acesta neagă participarea sa la atacul tâlhăresc, însă respectivele declarații sunt combătute prin declarațiile părții vătămate și a probelor materiale anexate la materialele cauzei, care coroborează reciproc.

În continuare, instanța de apel a menționat că nu poate fi admisă poziția apărării privind lipsa unor expertize criminalistice, biologice și alte acțiuni în identificarea urmelor, deoarece această poziție a apărării este înaintată intenționat cu scopul de a duce în eroare instanța, deoarece din start partea vătămată a explicat despre folosirea mănușilor de către infractor, fiind excluse prezența unor urme lăsate de infractor la locul infracțiunii.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Ciocanu A. în numele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare în privința inculpatului Gontea D., pe motiv că fapta incriminată nu a fost săvârșită de inculpat.

În motivarea recursului, avocatul a invocat:

- probele cercetate în ședințele de judecată și puse la baza învinuirii au fost apreciate de instanță unilateral și neobiectiv și în exclusivitate interpretate în favoarea acuzării;

- învinuirea înaintată inculpatului este una formală și nefiind susținută de probe, ceea ce înseamnă că organul de urmărire penală și acuzatorul de stat au încălcat mai multe drepturi și chiar principii generale, care au menirea să asigure dreptul la un proces echitabil în sensul art. 6 § 1 din CEDO;

- nu a fost respectat principiul contradictorialității și egalității armelor

deoarece inculpatul a solicitat instanței de apel să fie dispusă efectuarea experimentului în urma căruia s-ar fi demonstrat că Gontea D., luând în considerație parametrii lui fizici, nici nu ar fi putut pătrunde în casa lui Dudău M., prin geamul prin care se pretinde că a pătruns făptuitorul. Gontea D. nu ar fi încăput prin acest geam deschis, însă cererea a fost respinsă ca neîntemeiată, fără a fi adoptată o încheiere motivată în acest sens;

- apărarea a solicitat audierea în calitate de martor, pe bunica inculpatului, Gontea A., în cărei casă Gontea D. a dormit în acea noapte din 19 iunie 2015 și care ar fi putut confirma că Gontea D. în acea noapte nu a ieșit din casă și toată noaptea a dormit;

- cererea de efectuare a expertizei psihologice a părții vătămate Dudău M., la fel, a fost respinsă fără emiterea unei încheieri motivate;

- nu a fost demonstrat faptul că anume inculpatul Gontea D. ar fi pătruns în locuința lui Dudău M. în s. XXXXXXX, r-nul XXXXXX aplicându-i ultimei lovituri pe diferite părți ale corpului, prin ce i-a cauzat leziuni corporale medii și a sustras suma de 12 100 lei.

5.1. Asupra recursului declarat, procurorul a depus referință, prin care solicită declararea acestuia inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, motivând că instanța de apel a adoptat o decizie motivată și legală, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate în apel.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 04 iulie 2017, a fost admis recursul declarat, casată total decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. Pentru a decide astfel, instanța de recurs a constatat că, instanța de apel s-a expus prin încheiere protocolară, asupra cererilor inculpatului de efectuare a experimentului și a expertizei psihiatrice a părții vătămate cât și asupra cererii de audiere a martorului apărării Gontea A., care este bunica inculpatului, indicând că la momentul în care s-au înaintat cererile instanța de judecată a încheiat cercetarea judecătorească, fiind la etapa susținerilor verbale, etapă în care instanța nu este în drept de a administra probe noi, inclusiv de a dispune efectuarea expertizei, după ce a fost încheiată cercetarea judecătorească, însă urma să se expună asupra lor prin încheiere motivată. Astfel, a încălcat dreptul inculpatului la apărare și principiul contradictorialității a procesului penal.

Subsidiar, Colegiul penal lărgit, a menționat că prima instanță greșit a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei în sumă de 57 de lei, eroarea respectivă fiind preluată de instanța de apel prin menținerea dispozițiilor sentinței primei instanțe.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 iulie 2020, au fost admise apelurile declarate, inclusiv din oficiu, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului pentru prima instanță, prin care:

Gontea Dmitrii a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. d), f) Cod penal, la 6 ani închisoare, fără aplicarea pedepsei, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 85 alin. (1) Cod penal, prin cumul de sentințe la pedeapsa numită, i s-a adăugat parțial la pedeapsa stabilită, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătorei Drochia din 06 martie 2015, stabilindu-i lui Gontea Dmitrii pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, fără aplicarea amenzii.

În temeiul art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, din pedeapsa stabilită lui Gontea Dmitrii a fost redus termenul aflării în arest preventiv pe un termen de 312 zile, calculându-se două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv și redusă pedeapsa închisorii cu 624 zile, cu executarea pedepsei închisorii pentru termenul rămas de la 06.07.2020, cu includerea în termenul de pedeapsă timpul aflării în arest preventiv de la 29 aprilie 2016 până la 06 iulie 2020

Acțiunea civilă înaintată de Dudău Maria privind încasarea prejudiciului moral a fost respinsă.

Solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare în mărime de 57 lei, a fost respinsă.

În rest, celelalte prevederi ale sentinței au fost menținute.

7.1. În motivarea soluției, instanța de apel a menționat că audiind participanții la proces și evaluând totalitatea de probe în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, conform propriei convingeri, ajunge la concluzia că instanța de fond prematur și eronat a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului Gontea Dmitrii în faptele incriminate prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. d), f) Cod penal sub formă de tâlhărie, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, *însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate*, săvârșită prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile părții vătămate Dudău Maria.

Colegiul penal a menționat, că Gontea Dmitrii *a fost pus sub învinuire prin ordonanța de schimbare a învinuirii din 06.08.2015* (f.d. 2 vol. II) în faptul, că el, la data de 19.06.2015, aproximativ la orele 02.00, urmărind scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, prin forțarea geamului, ilegal a pătruns în locuința lui Dudău M., din s. Xxxxxx, r-nul Xxxxxx, folosindu-se de imposibilitatea acesteia de a se apăra, în scopul aflării locului de păstrare a banilor, i-a aplicat cu pumnii și cu o curea lovituri pe diferite părți ale corpului, cauzându-i fractura coastei 10 pe dreapta, contuzia cerebrală gr. unu, edemul și echimoza ochiului stâng, ce se califică ca vătămări corporale medii și *din dulap* i-a sustras bani în sumă de 12 100 lei, astfel cauzându-i o daună materială considerabilă în sumă totală de 12 100 lei.

Astfel, organul de urmărire penală a calificat acțiunile inculpatului Gontea Dmitrii în baza de art. 188 alin. (2) lit. d) și f) Cod penal, ca tâlhărie, adică atacul

săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, *însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate*, prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Colegiul penal a statuat că, deși Gontea Dmitrii a fost pus sub învinuire pentru comiterea tâlhăriei prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. d) și f) Cod Penal, în modul cum a fost adusă învinuirea, *acuzarea a omis să descrie și nu a incriminat de fapt lui Gontea Dmitrii acțiunea adiacentă care constă în atacul asupra persoanei, care este însoțit în mod alternativ de violența periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate sau amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, chestiuni care lipsesc în fapta incriminată inculpatului.*

Faptul că au fost indicate în învinuire doar prevederile art. 188 alin. (2) lit. d), f) Cod Penal, cu mențiunea că prin acțiunile sale Gontea Dmitrii a comis infracțiunea sub formă de tâlhărie, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, *însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate*, prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, nu poate fi considerată ca învinuire temeinică adusă persoanei, din moment ce nu sunt descrise acțiunile persoanei proprii infracțiunii de tâlhărie.

Totodată, în urma cercetării integrale a probelor, ținând cont de cele nominalizate și de fapta adusă spre învinuire inculpatului Gontea Dmitrii prin ordonanța din 06.08.2015, Colegiul penal a conchis că, acțiunile lui Gontea Dmitrii urmează a fi recalificate din prevederile art. 188 alin. (2) lit. d), f) Cod Penal, în prevederile *art. 187 alin. (2) lit. d), f) Cod penal, ca jaf, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, comisă prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Astfel, s-a stabilit că, constatarea existenței infracțiunii și vinovăției inculpatului Gontea Dmitrii în faptele stabilite se demonstrează deplin prin elementele de fapt dobândite din *declarațiile părții vătămate Dudău Maria, a martorilor Dudău Mircea, Tomuz Emilia, Pricop Serghei, Prisacari Ecaterina, Prisacari Sergiu, Țurcan Maria, Brinișter Valeriu, Bologan Eugen, Strîmbanu Maxim, Dioneac Dumitru, precum și din rezultatele acțiunilor procesuale efectuate pe caz, conținute la materialele cauzei penale, prin corpul delict, cercetate atât în ședința instanței de fond, cât și în ședința instanței de apel.*

În ședința instanței de apel, fiind audiat, inculpatul Gontea Dmitrii a declarat, că susține declarațiile depuse în instanța de fond, nu recunoaște învinuirea adusă și nu este vinovat, solicitând să fie achitat, deoarece la data comiterii faptei incriminate, el se afla la bunica sa în s. Xxxxxx, unde a dormit, în casă era bunica și mama, iar duminică la 19-20 iunie 2015, a aflat despre cele întâmplate cu Dudău Maria, a depus cerere referitor la condițiile de detenție în penitenciar și referitor la aplicarea amnistiei și susține cererile.

În ședința instanței de apel, la cererea apărării a fost audiat martorul Gontea

N., care este mama inculpatului și a dat acordul să dea declarații în cazul fiului ei a indicat că, la 18 iunie 2015, împreună cu fiul, s-au aflat la soacra acasă în s. Xxxxxx, fiul nu a plecat nicăieri, erau în tot acest timp împreună, au dormit la soacra ei toți trei într-o odaie. Pe Dudău M. nu o cunoaște, a văzut-o doar la Drochia în ședință, la ea acasă a fost petrecută percheziție, dar nu au găsit nimic, au fost luate amprente de pe niște haine negre de iarnă, niște chibrituri, dar fiul ei poartă haine de culoare deschisă și sorți, au mai luat și niște mânuși albe noi.

Deși inculpatul Gontea D. nu a recunoscut vinovăția sa și apărarea a invocat în favoarea inculpatului declarațiile martorului Gontea N., instanța de apel a notat că declarațiile inculpatului și a martorului apărării sunt combătute prin probele prezentate de acuzare și anume:

declarațiile părții vătămate Dudău Maria că la 19.06.2015, pe la orele 24.00, inculpatul a intrat la ea în casă, a apucat-o de cap și o trântea în pernă, a văzut cureaua de la capătul patului, a luat-o și i-a spus să spună despre toți banii ce îi are în casă, că cu cureaua o va gătui, cu cuțitul îi va tăia gâtul și-i va da foc, spunea că urme de-a ei nimeni nu va găsi, a luat cureaua și a început s-o stranguleze, cu pumnii o lovea în cap și pe unde nimerea, ea i-a spus unde avea strânși 12 000 lei, i-a tăiat telefonul fix, i-a luat mobilul și s-a dus să i-a banii de unde i-a spus, după ce a luat banii a venit și a întrebat-o câți bani sunt și i-a răspuns că sunt 12 000 lei, el o lovea cu pumnii până când nu i-a rupt coasta, bătea cu pumnii în masă și întreba unde sunt euro, că trebuie să aibă euro, a dat-o jos de pe pat, căuta euro, ea în pat avea 100 lei și i-a luat și pe acei 100 lei, apoi a mers în altă cameră, ea a vrut în acel moment să închidă ușa, dar nu a reușit și el din nou a început s-o lovească, sleită de puteri a tras aer și a stat nemișcată, fără răsuflare, el a pus mâna pe ea, a văzut că nu se mișcă, a deschis ușa și a plecat. Confirmă că inculpatul a intrat la ea, deoarece vizual îl cunoștea, că venea în sat la bunica lui și se urca în rutieră cu ea, iar la poliție a spus că este înalt, gras ca nepotul ei Serioja;

declarațiile părții vătămate Dudău M. depuse în instanța de fond, că în seara respectivă aproximativ pe la orele 23.00 s-a culcat, pe la miezul nopții a auzit gălăgie, cineva intra pe ușa din spate și venea spre ea în odaia unde se afla. Ea a întrebat cine este și ce caută la ea în casa, la care persoana necunoscută i-a răspuns, că „stai că amuș îți arăt eu cine” și a început să ceară euro și dacă nu-i dă banii, atunci îi taie gâtul, a început să o bată cu pumnii și picioarele pe diferite părți ale corpului, ulterior a lovit-o cu ceva dur în regiunea capului, ea de frică i-a comunicat că are 12000 lei în dulap în odaia de alături și persoana necunoscută a luat banii, apoi s-a întors înapoi și a început din nou s-o bată, întrebând unde sunt euro. A coborât-o de pe pat jos și a început s-o bată cu pumnii și picioarele, stropind-o cu apă, după aceasta a început s-o bată cu o curea, i-a pus cureaua la gât s-o înădușe, apoi iar a lovit-o cu pumnii și picioarele, după care i-a dat pace;

declarațiile expertului Balea V. care la prezentarea în ședința instanței de

apel, raportului de expertiză medico-legală nr. 89D din 19.06.2015 de la f.d.144 vol. I, a declarat că la 19.06.2015 a întocmit primul raport de expertiză, ulterior fiind întocmit al doilea raport de expertiză în legătură cu faptul, că în prima diagnoză a fost indicat fractura pe coasta stângă, fractură închisă, care nu le-a luat în considerație în primul raport al concluziei, fiindcă nu era confirmat renghenologic, adăugător în expertiza medico-legală din 31.07.2015 a luat în calcul toate concluziile, persoana nu a fost examinată de el, s-au întocmit actele în baza fișei medicale din staționar;

ordonanță de pornire a urmăririi penale din 19.06.2015 conform semnelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. d), e), f) Cod penal (f.d.1, vol. I);

comunicare telefonică nr. R-2, nr. 2720 din 19.06.2015, parvenită la IP Drochia de la cet. Dudău Mircea (f.d.3, vol. I);

plângerea depusă de cet. Dudău Maria la 19.06.2015 pe faptul că o persoană necunoscută la 19.06.2015 a intrat la ea în gospodărie, a lovit-o cu pumnii și picioarele pe diferite părți ale corpului, cu forța i-a luat 12 100 lei (f.d. 4 vol. I);

procesul-verbal de cercetare la fața locului din 19.06.2015, potrivit cărui obiect al cercetării îl constituie gospodăria lui Dudău Maria, cu descrierea rezultatelor cercetării, cu anexă planșa fotografică (f.d.5-9, vol. I),

procesul-verbal de recunoaștere a persoanei din 22.06.2015 potrivit căruia Dudău M. a arătat la fotografia cu nr. 2, comunicând că este persoana, care la 19.06.2015 i-a luat banii, recunoscându-l după fața lui plină, grasă, ovală și după nas, cu planșa fotografică (f.d. 22-23, vol. I);

procesul-verbal privind actele de constatare din 19.06.2015 (f.d. 12, vol. I);
raportul de expertiză medico-legală nr. 89 „D” din 19.06.2015, potrivit cărui la Dudău Maria s-au depistat leziuni corporale în formă de: edemul și echimoza ochiului stâng, care puteau apărea în urma acțiunii unui/or/, corp/uri/, dur/re/, contondent/te/, posibil în timpul și circumstanțele indicate, se califică ca vătămări corporale neînsemnate. Leziunile corporale descrise mai sus se exclud de la căderea înălțimii propriului corp, precum și de sine stătător, și putea să se afle în orice poziție (f.d.144, vol. I);

raportul de expertiză medico-legală nr.131 „D” din 31.07.2015, potrivit cărui la cet. Dudău Maria, s-au depistat leziuni corporale în formă de: Fractura coastei 10 pe dreapta, contuzia cerebrală gr. unu, edemul și echimoza ochiului stâng, care puteau apărea în urma acțiunii unui/or/, corp/uri/, dur/re/, contondent/te/, posibil în timpul și circumstanțele indicate, se califică drept vătămări corporale medii, care au provocat dereglarea sănătății pe un timp îndelungat. Leziunile corporale descrise mai sus se exclud de la căderea înălțimii propriului corp, precum și de sine stătător, și putea să se afle în orice poziție (f.d.148, vol. I);

procesul-verbal din 31.07.2015 de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii cu participarea părții vătămate Dudău Maria (f.d. 228-230, 231);

procesul-verbal de examinare a unei curele de culoare roșie din 31.07.2015 (f.d.232);

procesul-verbal de confruntare între partea vătămată Dudău Maria și învinuitul Gontea Dmitrii din 29.07.2015, potrivit cărui Dudău Maria a relatat circumstanțele faptei din 19.06.2015, a susținut că persoana care se află în fața ei este persoana care a intrat la ea noaptea, iar Gontea Dmitrii a declarat că nu este de acord cu cele relatate de partea vătămată (f.d. 234-237, vol. I);

declarațiile martorilor Dudău Mircea, Tomuz Emilia, Eni Ala, Brinișter Valeriu, Coșarcă Emilia, Prisacari Ecaterina, Prisacari Sergiu, Țurcan Maria, Coșarcă Emilia, Pricop Serghei, Strîmbanu Maxim, Bologan Eugeniu, Dioneac Dumitru date în ședința de judecată a instanței de fond.

cerere de chemare în judecată depusă de Procuratura raionului Drochia în interesele pensionarei Dudău Maria, bonuri de plată (f.d. 224-225, 228-232);

raportul de expertiză judiciară psihologică nr. 201937A0236 din 30.08.2019, din care rezultă concluziile: în cadrul examinării actuale la Gontea Dmitrii nu se constată tulburări în sfera psiho-afectivă, manifestări discomportamentale. Gontea Dmitrii este capabil să perceapă împrejurările, circumstanțele, ce au importanță pentru cauză penală. Gontea Dmitrii are capacitatea de a face declarații. Gontea Dmitrii posedă particularități psihologice individuale, care pot influența comportamentul acestuia, inclusiv și la depunerea declarațiilor: egocentrism, tendința de a disimula slăbiciunile, neajunsurile sale; autoestimare exagerată, ce se combină cu sensibilitate la critică, dezapreciere; orientare spre satisfacerea propriilor interese. Semne ale traumei psihologice nu se constată. Reieșind din particularitățile psihologice individuale, Gontea Dmitrii poate denatura voluntar circumstanțele asupra cărora face declarații. Semne ale fanteziei patologice nu se constată. În cadrul examinării actuale, nu se constată date care ar confirma faptul că Gontea Dmitrii s-a aflat într-o stare emoțională (tensiune psihică, anxietate, fobie, stres, afect...), care a putut influența capacitatea acestuia de a face declarații (care l-ar determina să facă anumite declarații);

Colegiul penal a reținut că vinovăția inculpatului se demonstrează deplin prin declarațiile părții vătămate Dudău Maria, susținute atât în instanța de fond cât și în instanța de apel, fără să fie schimbate în careva mod declarațiile sale și care sunt confirmate prin declarațiile martorilor Dudău Mircea, Tomuz Emilia, Pricop Serghei, ei fiind cei care au depistat-o pe Dudău Maria imediat după cele întâmplate, a martorului Bologan Eugen, care a fost prezent la recunoașterea de către Dudău Maria a lui Gontea Dmitrii la Inspectoratul de Poliție Drochia, a martorilor Stîmbanu Maxim, Dioneac Dumitru, care cunosc situația din declarațiile imediate ale lui Dudău Maria, ieșind la fața locului în urma apelului făcut la inspectorat.

Probele respective sunt întărite și prin rezultatele acțiunilor procesuale efectuate pe caz, printre care procesul-verbal de cercetare la fața locului, de recunoaștere a persoanei, de confruntare efectuat pe caz, concluziile rapoartelor de expertiză.

Declarațiile de nerecunoaștere a vinei de către inculpat sunt combătute prin probele cercetate, care coroborează deplin și demonstrează contrariul, și anume vinovăția inculpatului în comiterea faptelor constatate de instanța de apel, demonstrând cu certitudine existența infracțiunii și constatarea vinovăției inculpatului în faptele prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. d), f) Cod penal.

Instanța de apel a notat că potrivit concluziilor raportului de expertiză judiciară psihologică din 30.08.2019, dispusă la demersul apărării, Gontea Dmitrii poate denatura voluntar circumstanțele asupra cărora face declarații, astfel că declarațiile inculpatului se consideră ca fiind date cu scopul de a se eschiva de răspundere penală.

În același timp, în privința părții vătămate, în privința căreia la fel a fost admis demersul apărării de efectuare a expertizei psihologice, *nu a fost efectuată expertiza nefiind achitată taxa pentru serviciile de efectuare a expertizei*, fapt ce rezultă din informația Centrului Medicină Legală din 06.09.2019 (f.d.93, 104 volumul 4), inclusiv din motivul că partea vătămată Dudău Maria a decedat la 13.05.2019, potrivit certificatului de deces DC-IV 1727387 eliberat de Primăria comunei Xxxxxx.

Colegiul penal a reținut că probele administrate pe cauză corespund cerințelor stipulate de art. 101 Cod de procedură penală, adică sunt pertinente, concludente, utile pentru a putea fi puse la baza unei sentințe de condamnare, ele fiind în coroborare între ele și demonstrând deplin vinovăția inculpatului în cele stabilite privind comiterea jafului, în deplină măsură.

Astfel, a constatat că *Gontea Dmitrii la data de 19.06.2015, aproximativ la orele 02.00, urmărind scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, prin forțarea geamului, ilegal a pătruns în locuința lui Dudău Maria, din s. Xxxxxx r-nul Xxxxxx, folosindu-se de imposibilitatea acesteia de a se apăra, în scopul aflării locului de păstrare a banilor, i-a aplicat cu pumnii și cu o curea lovituri pe diferite părți ale corpului, cauzându-i fractura coastei 10 pe dreapta, contuzia cerebrală gr.unu, edemul și echimoza ochiului stâng, ce se califică ca vătămări corporale medii și din dulap i-a sustras bani în sumă de 12 100 lei, astfel cauzându-i o daună materială considerabilă în sumă totală de 12 100 lei.*

Instanța de apel a încadrat acțiunile inculpatului Gontea Dmitrii în prevederile art. 187 alin. (2) lit. d), f) Cod penal, ca *jaf, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, comis prin pătrunderea în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*, ținând cont de faptele incriminate descrise potrivit ordonanței de învinuire din 06.08.2015, respectându-se în același timp regula neagrării situației persoanei în propriul apel prevăzut de art. 410

Cod Procedură Penală.

Totodată, Colegiul penal a indicat că nu poate ține cont că în cadrul judecării în ordine de apel a cauzei penale respective, procurorul participant a înaintat ordonanță de modificare a învinuirii lui Gontea Dmitrii din 19.02.2020, prin care lui Gontea Dmitrii i-a fost incriminat, că urmărind scopul comiterii intenționate a tâlhăriei, la data de 19.06.2015, aproximativ la orele 02.00 prin forțarea geamului, ilegal a pătruns în locuința lui Dudău Maria situată în satul Xxxxxx, raionul Xxxxxx, și în scopul sustragerii bunurilor a atacat-o pe ultima, aplicând violență periculoasă pentru viața și sănătate, precum și amenințând-o cu aplicarea unei asemenea violențe, folosindu-se de imposibilitatea acesteia de a se apăra, în scopul aflării locului de păstrare a banilor, a trântit-o la podea, i-a aplicat cu pumnii și cu o curea lovituri pe diferite părți ale corpului, cauzându-i fractura coastei 10 pe dreapta, contuzia cerebrală grad 1, edemul și echimoza ochiului sting, ce se califică ca vătămări corporale medii și din dulap i-a sustras bani în sumă de 12100 lei, astfel cauzându-i o daună materială considerabilă în sumă totală de 12100 lei, fiindu-i incriminate că prin acțiunile sale intenționate a comis infracțiunea prevăzută de art.188 alin.(2) lit.d), f) Cod penal tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate ori de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, săvârșită prin pătrundere în încăpere, în alt loc pentru depozitare sau în locuință și cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

În aspectul dat, Colegiul penal a constatat, că anterior, lui Gontea Dmitrii nu i-a fost descris și incriminat că: *a atacat-o pe Dudău Maria, aplicând violență periculoasă pentru viața și sănătate, precum și amenințând-o cu aplicarea unei asemenea violențe, că a trântit-o la podea*, totodată sentința instanței de fond a fost atacată cu apel doar de inculpat și de avocat, nu i-a fost incriminate nici aplicarea violenței nepericuloase, astfel că nu poate fi agravată situația inculpatului în propriul apel.

Totodată, Colegiul a reținut că urmărirea penală pe caz a fost pornită conform semnelor constitutive ale componenței prevăzute anume de art. 187 alin. (2) lit. d), e), f) Cod penal, pe faptul sustragerii în mod deschis a banilor de la Dudău Maria, astfel că, ordonanța de modificare a învinuirii din 19.02.2020 nu poate fi luată în considerație deoarece agravează situația inculpatului în propriul apel, iar prin recalificarea acțiunilor inculpatului în modul cum a procedat instanța de apel, nu se admite o agravare a situației inculpatului, mai ales că inculpatul nu a fost îngrădit în careva mod în dreptul la apărare.

La stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de apel ținând cont de faptul că inculpatul la locul de trai se caracterizează negativ, nu este la prima abatere penală, fiind anterior judecat pentru infracțiuni de amenințare cu omor și răpire, fiind condamnat prin sentința Judecătorei Drochia din 06.03.2015 în baza art. 155

și art. 164 alin. (1) Cod Penal, la pedeapsa sub formă de 5 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 5 ani, fapta de jaf fiind comisă în termenul de probă stabilit anterior, că nu s-au constatat circumstanțe atenuante și agravante, a conchis că scopul pedepsei penale va putea fi atins, doar prin aplicarea pedepsei privative de libertate, cu aplicarea prevederilor art. 85 alin. (1) Cod penal, așa cum fapta stabilită a fost comisă de Gontea Dmitrii în termenul de probă numit anterior.

Cu referire la soluția instanței de fond privind încasarea de la Gontea Dmitrii în folosul lui Dudău Maria a prejudiciului moral în sumă de 8000 lei, Colegiul penal a conchis ca fiind necesară intervenirea în aspectul dat, deoarece s-a stabilit că Dudău Maria a decedat, astfel că în latura dată acțiunea civilă înaintată se respinge, nefiind posibilă intervenirea succesiunii în drepturi în latura recuperării prejudiciului moral.

La fel, instanța de apel a conchis ca fiind necesară respingerea solicitării procurorului de încasare a cheltuielilor judiciare de la Gontea Dmitrii în sumă de 57 lei, ținând cont de indicațiile Curții Supreme de Justiție, deoarece cheltuielile judiciare au fost efectuate pentru probarea vinovăției inculpatului și urmează a fi puse în sarcina statului, și nu a inculpatului.

Colegiul penal a reținut că argumentele aduse în apelurile declarate pe caz sunt nefondate, fără invocarea unor temeiuri de natură să conducă la casarea sentinței, iar afirmațiile aduse nu corespund cu împrejurările stabilite pe caz de instanța de apel, la fel argumentele invocate de inculpat și apărarea privind achitarea inculpatului și inadmisibilitatea probelor nu pot fi reținute și se resping în tot, deoarece probele cercetate în cumul confirmă deplin vina inculpatului în faptele stabilite de instanța de apel și alte temeiuri de intervenire a instanței de apel decât s-a expus nu s-au constatat.

Colegiul penal a notat că, totalitatea probelor întru susținerea învinuirii inculpatului, privite în ansamblu, resping motivele invocate de inculpat, precum că nu este vinovat, totodată faptul că inculpatul nu recunoaște vina nu poate influența asupra dovezilor cercetate și aceste declarații nu generează achitarea inculpatului, după cum solicită apărarea.

Cu referire la solicitarea inculpatului privind aplicarea actului de amnistie, Colegiul a statuat că în aspectul dat, temei de aplicare a actului de amnistie față de inculpat nu s-a stabilit, în privința lui, existând restricția prevăzută de art. 10 alin. (1) lit. d, astfel că afirmațiile în aspectul dat au fost respinse.

La fel, Colegiul penal a constatat necesar de a interveni, în condițiile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, și de a reduce pedeapsa penală stabilită inculpatului, ca urmare a constatării faptului deținerii acestuia în Penitenciarul nr.11 Bălți, pe o perioadă de 312 zile, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, fapt confirmat prin raportul administrației Penitenciarului nr. 11 Bălți, precum și

potrivit explicațiilor date în instanța de apel de către reprezentantul Penitenciarului nr. 11 Bălți Rusu Daniela, potrivit căror se consideră că Gontea Dmitrii s-a aflat în condiții de detenție acceptabile și care corespund minimului de detenție necesar conform condițiilor izolatorului de urmărire penală, pe o perioadă de 312 zile în calitate de prevenit, de la 22.06.2015 până la 29.04.2016 în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Respectiv, în condițiile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, instanța de apel a conchis că Gontea Dmitrii va beneficia de reducerea pedepsei numite, calculându-se două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, cu 624 zile, cu executarea pedepsei închisorii pentru termenul rămas, iar pe perioada aflării inculpatului în stare de arest se include în termenul pedepsei, după cum este prevăzut la art. 395 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală.

Totodată, Colegiu penal a statuat, că deținerea sub arest a lui Gontea Dmitrii, după pronunțarea sentinței de condamnare la închisoare cu executare în penitenciar, adică după 29.04.2016, constituie nu măsură preventivă - arestarea preventivă, în sensul art.185 Cod de procedură penală și art. 5 alin. (1) lit. c) CEDO, dar executarea pedepsei închisorii dispuse de un tribunal competent, în sensul art.5 alin. (1) lit. a) CEDO și astfel, Gontea Dmitrii, în caz că consideră că și după 29 aprilie 2016, i-au fost încălcate drepturile acestuia privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, nu este lipsit de dreptul să se adreseze cu o plângere în instanța de judecată din raza de activitate a organului sau instituției care execută pedeapsa, care poate adopta o hotărâre, conform prevederilor art. 473⁴ alin. (4) și alin. (5) Cod de procedură penală, or, dânsul deja execută o pedeapsă privativă de libertate.

7.2. Prin ordonanța de modificare a învinuirii în ședința de judecată din 19 februarie 2020, acuzarea a dispus punerea sub învinuire a lui Gontea Dmitrii în baza art. 188 alin. (2) lit. d), f) Cod penal, pentru faptul că *„urmărind scopul comiterii intenționate a tâlhăriei, la data de 19.06.2015, aproximativ la orele 02.00 prin forțarea geamului, ilegal a pătruns în locuința lui Dudău Maria situată în s. Xxxxxx, r-nul Xxxxxx, și în scopul sustragerii bunurilor a atacat-o pe ultima, aplicând violență periculoasă pentru viață și sănătate, precum și amenințând-o cu aplicarea unei asemenea violențe, folosindu-se de imposibilitatea acesteia de a se apăra, în scopul aflării locului de păstrare a banilor, a trântit-o la podea, i-a aplicat cu pumnii și cu o curea lovituri pe diferite părți ale corpului, cauzându-i fractura coastei 10 pe dreapta, contuzia cerebrală grad 1, edemul și echimoza ochiului sting, ce se califică ca vătămări corporale medii și din dulap i-a sustras bani în sumă de 12100 lei, astfel cauzându-i o daună materială considerabilă în sumă totală de 12100 lei.*

Astfel, Gontea Dmitrii, prin acțiunile sale intenționate a comis infracțiunea

prevăzută de art.188 alin.(2) lit. d), f) Cod penal tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate ori de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, săvârșită prin pătrundere în încăpere, în alt loc pentru depozitare sau în locuință și cu cauzarea de daune în proporții considerabile.” (f.d. 181, vol. IV)

8. Temeinicia și legalitatea deciziei instanței de apel a fost contestată cu recursuri ordinare de către:

8.1. Procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Lilia Prisacari, care invocă temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, că instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită și solicită casarea hotărârii și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului, recurentul invocă următoarele motive:

- instanța de apel incorect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, a făcut o apreciere eronată a probelor, a făcut concluzii care nu se racorda la ansamblul probatoriu acumulat pe cauză, cu o interpretare contrară a legii materiale, dând faptei săvârșite încadrarea juridică necorespunzătoare, ajungând la concluzia că, acțiunile inculpatului Gontea Dmitrii conțin elementele infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. d), f), Cod penal;

- în scopul demonstrării vinovăției inculpatului Gontea Dmitrii de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. d), f) Cod penal, precum și stabilirii adevărului pe caz, în cadrul urmăririi penale au fost acumulate suficiente probe pentru a-l acuza de fapta incriminată, probe care ulterior au fost examinate și cercetate în cadrul ședinței de judecată publică, și care și-au găsit confirmare și în cadrul examinării și verificării probelor în instanța de apel, care urmau a fi apreciate de către instanța de apel la justa valoare și puse la baza unei decizii de condamnare a inculpatului în baza acestei norme juridice.

- obiectul juridic al infracțiunii de tâlhărie si-a găsit confirmare integral, reieșind din declarațiile părții vătămate, care a descris cu lux de amănunte circumstanțele în care a fost atacată nemijlocit de către inculpatul Gontea Dmitrii;

- prin probele prezentate la caz, a fost demonstrată în acțiunile inculpatului Gontea Dmitrii acțiunea principală prevăzută la infracțiunea de tâlhărie, manifestată prin sustragere în formă deschisă a bunurilor părții vătămate Dudău Maria, cât și acțiunea adiacentă, prevăzută la infracțiunea de tâlhărie manifestată prin însoțire în mod alternativ a violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanei agresate și /sau amenințarea aplicării unei asemenea violențe, demonstrată prin declarațiile părții vătămate și cât și raportul de expertiză nr.131 „D” din 31.07.2015 potrivit căruia la cet. Dudău Maria, s-au depistat leziuni corporale în formă de: *Fractura coastei 10 pe dreapta, contuzia cerebrală gr. unu,*

edemul și echimoza ochiului stâng, care puteau apărea în urma acțiunii unui/or/, corp/uri/, dur/re/, contondent/te/, posibil în timpul și circumstanțele indicate, se califică către vătămări corporale medii, care au provocat dereglarea sănătății pe un timp îndelungat. Leziunile corporale descrise mai sus se exclud de la căderea înălțimii propriului corp, precum și de sine stătător, și putea să se afle în orice poziție, instanței de apel fiindu-i prezentate și poze unde sunt fixate leziunile corporale descrise prin raportul de expertiză judiciară;

- probele administrate în prezenta cauză penală demonstrează cu certitudine și prezența laturii subiective a infracțiunii prevăzute de art. 188 Cod penal - vinovăție sub formă de intenție directă, cu scop special de cupiditate. Or, acesta a sustras în mod deschis bunurile părții vătămate, cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanei agresate și de amenințarea aplicării unei asemenea violențe cu cauzarea de daune în proporții considerabile, anume în scop de cupiditate, în situația în care din declarațiile lui Dudău Măria rezultă că, ultimul a trântit-o la podea, îi aplica lovituri cu mâinile și picioarele, o strangula cu centura, o amenința cerând bani;

- acțiunile inculpatului Gontea Dmitrii se subscriu anume faptei prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. d), f) Cod penal și nici de cum faptei prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. d), f) Cod penal, concluzia abordată de instanța de apel fiind una pripită și absolut contrară bazei probante la caz;

- este eronată abordarea instanței de apel, precum că în modul cum a fost adusă învinuirea în baza art. 188 alin. (2) lit. d), f) Cod penal, lui Gontea Dmitrii prin ordonanța din 06.08.2015, nu poate fi considerată ca învinuire temeinică adusă persoanei, acesta constituind temeiul de recalificare a ultimului;

- Ordonanța înaintată de procuror în cadrul ședinței instanței de apel, privind modificarea învinuirii din 19.02.2020, este de fapt o ordonanță de concretizare a acesteia or, chiar și în asemenea circumstanțe, învinuirea de bază înaintată la urmărirea penală, inclusiv prin rechizitoriu, inculpatului Gontea D. în baza art. 188 alin. (2) lit. d), f) Cod penal, corespunde rigorilor prevăzute de art. 281 alin. (2) Cod de procedură penală cu formularea învinuirii cu indicarea datei, locului, mijloacelor și modului de săvârșire a infracțiunii și consecințele ei, caracterului vinei, motivelor și semnelor calificative pentru încadrarea juridică a faptei;

- instanța de apel în urma constatării unor circumstanțe care nu întrunesc condițiile exercitării normei procesual penale indicate la art. 325 Cod de procedură penală, putea să respingă această ordonanță și să continue judecarea cauzei, să se pronunțe și să rețină fapta potrivit învinuirii inițiale, potrivit ordonanței din 19.06.2015 și rechizitoriului. Or, este inadmisibil ca reprezentantul acuzării de stat în cadrul procesului penal să nu poată aplica pârghiile justiției pentru concretizarea faptelor comise de inculpat, ceea ce ar duce nemijlocit la încălcarea dreptului la un proces echitabil al părții vătămate și al societății, care acuză persoana prin

intermediul procurorului.

8.1. Avocatul Ciocanu Aliona în comun cu inculpatul, care invocă temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, că instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și că nu au fost întrunite elementele infracțiunii, solicită casarea hotărârii, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Gontea Dmitrii să fie achitat, pe motiv că nu el a săvârșit faptele incriminate.

În motivarea recursului, recurenții invocă următoarele motive:

- deși instanța de apel a recalificat fapta infracțională și a stabilit vinovăția inculpatului în baza art. 187 alin. (2) lit. d), f) Cod penal, acesta nu are în genere nici o tangență cu infracțiunea săvârșită;

- învinuirea adusă inculpatului nu corespunde rigorilor legale ale învinuirii având un caracter formal și abstract, nefiind susținută de probe, ceea ce înseamnă că organul de urmărire penală și acuzatorul de stat au încălcat mai multe drepturi și chiar principii generale, care au menirea să asigure dreptul la un proces echitabil în sensul art. 6 par. 1 din CEDO;

- instanțele de judecată, ignorând și respingând argumentele și cererile inculpatului, s-au manifestat în favoarea acuzării, încălcând principiul prezumției nevinovăției, Gontea Dmitrii fiind lipsit de un proces echitabil și în instanțele de judecată;

- inculpatul Gontea Dmitrii nu a comis fapta incriminată, despre ce vorbesc circumstanțele cazului, probele administrate de învinuire și solicitate de a fi administrate de către inculpat și apărătorul său. Or, cererea inculpatului prin care a solicitat instanței de judecată efectuarea experimentului, în urma căruia s-ar fi demonstrat că Gontea Dmitrii, luând în considerație parametrii lui fizici, nici nu ar fi putut pătrunde în casa lui Dudău Mria prin geamul prin care se pretinde că a pătruns, deoarece nu ar fi încăput prin acest ochi de geam deschis, a fost respinsă, iar partea vătămată Dudău Măria în ședința de judecată a declarat că nu recunoaște semnătura sa pe actul procesual precum proces verbal de verificare a declarațiilor la fața locului cu participarea părții vătămate Dudău Măria (f.d. 228 vol. I) și că fototabelul (f.d. 130 vol. I) din acest proces-verbal nu arată locul intrării făptuitorului pe geam, dar alte foto care ar arăta locul intrării nu sunt;

- organul de urmărire penală și instanțele de judecată nu au ținut cont de declarațiile martorilor apărării Gontea Natalia și Gontea Anna.

- potrivit raportului de expertiză psihologică a lui Gontea Dmitrii s-a stabilit că acesta este lipsit de capacitatea de a fantaza, astfel declarațiile lui sunt adevărate;

- cu toate că a fost dispusă și efectuarea expertizei psihologice și în privința părții vătămate Dudău Maria, aceasta a fost imposibil de efectuat deoarece partea vătămată a decedat, însă efectuarea acestei expertize ar fi fost oportună pentru aflarea adevărului pe cauză, deoarece de la începutul urmăririi penale și pe parcursul examinării cauzei partea vătămată Dudău Maria a prezentat celei mai diverse declarații mai cu seamă în privința lui Gontea Dmitrii și asupra circumstanțelor cauzei;

- instanța de apel nu s-a expus asupra cererii apărării privind excluderea din probatoriu și de declarare nulă a actului procedural și anume a procesului-verbal de recunoaștere a persoanei din 22.06.2015, prin care Dudău Maria îl recunoaște pe Gontea Dmitrii ca fiind făptuitorul infracțiunii. Or, actul procesual de recunoaștere a persoanei a fost efectuat cu grave încălcări procedurale, și contrar prevederilor art. 1 alin. (1), art. 279 alin. (1), art. 116 Cod de procedură penală, inculpatului nefiindu-i eliberată nici o încheiere pe marginea cererii respective;

- nici o probă din cele existente la cauza penală nu confirmă vinovăția intenționată a lui Gontea Dmitrii în infracțiunea incriminată, fiind imposibil ca această infracțiune să fie săvârșită de Gontea Dmitrii;

- nici unul din martori nu a putut confirma că l-ar fi văzut pe Gontea Dmitrii în gospodăria cet. Dudău Măria și nici în afara locuinței bunicii sale, și nici nu a fost observat în apropierea casei lui Dudău Maria în acea zi, precum și nici în ajun (18.06.2015). Mai cu seamă sunt martori care afirmă că Gontea Dmitrii în ziua de 18 iunie 2015, toată ziua a lucrat în gospodăria bunicii sale. Astfel fizic el nu ar mai fi avut puteri să se mai deplaseze în altă gospodărie iar la fața locului urme de mâini, de încălțăminte sau fragmente de haine ale lui Gontea Dmitrii nu au fost găsite la fața locului;

-atât în cadrul urmăririi penale cât și în cadrul cercetării judecătorești probe pertinente, concludente și utile în probarea învinuirii aduse nu au fost administrate, învinuirea fiind eronată și bazată doar pe presupuneri, iar toate dubiile în probarea învinuirii se interpretează în favoarea persoanei acuzate;

- inculpatul Gontea Dmitrii a fost ilegal pus sub învinuire pentru fapta pe care el nu a comis-o și ilegal condamnat chiar și în situația recalificării faptei în jaf.

9. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele dosarului, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi admise în conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora *judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată verificând dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit practicii cu privire la judecarea cauzelor penale în ordine de apel și conform art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate, dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, *dacă infracțiunea a fost corect calificată*, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal, au fost corect aplicate.

Statuând asupra principiului respectării normelor de drept menționate, Colegiul penal lărgit, verificând și analizând *per ansamblu* decizia instanței de apel, raportată la criticele recurentului, constată că instanța de apel la adoptarea soluției nu a respectat întocmai prevederile legale, ignorând exigențele legii procesual-penale în partea motivării hotărârii, or în cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, dacă eroarea constatată nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, chiar dacă dispozițiile art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale impun instanțele naționale să-și motiveze deciziile (hotărârea *Boldea versus România*), această obligație nu presupune existența unor răspunsuri detaliate la fiecare problemă ridicată, fiind suficient să fie examinate în mod real problemele esențiale care au fost supuse spre judecată instanței, iar în considerentele hotărârii trebuie să se regăsească argumentele care au stat la baza pronunțării acesteia.

În continuarea aceluiași gând, CtEDO a consemnat în repetate rânduri că, la judecarea cauzei de către instanța de apel și la adoptarea deciziei, aceasta nu se

poate limita la preluarea totală sau parțială a motivării formulate de instanța de fond, ci trebuie să analizeze din nou cauza, în fapt și în drept, cu atât mai mult când este în situația pronunțării unei noi hotărâri, și să răspundă argumentat la criticile invocate de părți, or doar astfel se demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul examinării acestei cauze penale.

Înainte de a purcede la expunerea de motive, care au stat la baza casării integrale a deciziei instanței de apel, Colegiul ține să evidențieze că, încadrarea juridică a faptei are importanță atât pentru aplicarea corectă a legii penale, cât și pentru modul de desfășurare a judecării determinând, nu în ultimul rând, concordanța între conținutul legal al infracțiunii și conținutul constitutiv al acesteia. Mecanismul de încadrare juridică a faptei presupune implicit stabilirea textului din legea penală, care prevede și sancționează fapta socialmente periculoasă ce face obiectul cauzei penale.

La caz, au fost declarate două cereri de recurs, instanța fiind sesizată atât de procuror, care pledează pentru casarea integrală a deciziei Curții de Apel, cu menținerea sentinței, cât și de apărătorul inculpatului în comun cu inculpatul Gontea D., care solicită rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie achitat.

Având în vedere că printre cererile depuse se regăsește și cea a procurorului, Colegiul Penal lărgit se va expune prioritar asupra acesteia, conducându-se în acest sens de dispozițiile art. 433 alin. (3) din Codul de procedură penală.

Astfel, se punctează că, instanța de apel a comis un șir de erori de drept la examinarea respectivei cauze:

În primul rând, verificând actele din dosarul deferit judecării, Colegiul Penal lărgit constată că decizia instanței de apel prezintă deficiențe din punct de vedere al insuficienței argumentelor vizavi de concluzia recalificării acțiunilor inculpatului din art. 188 alin. (2) lit. d), f) Cod penal în art. 187 alin. (2) lit. d), f) Cod penal, în al doilea rând, instanța de apel reiterând aceleași circumstanțe de fapt și punând la baza condamnării aceleași probe în baza cărora a fost înaintată învinuirea în baza art. 188 alin. (2) lit. d), f) Cod penal, a încadrat juridic acțiunile inculpatului într-o normă juridică diferită, fără a califica toate acțiunile reținute ca fiind săvârșite de inculpat. Erorile de drept semnalate au condiționat casarea integrală a deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei, de către aceiași instanță, în alt complet de judecată.

Astfel, din conținutul sentinței rezultă că instanța de fond la examinarea cauzei, a dispus condamnarea inculpatului Gontea Dmitrii pentru comiterea infracțiunii art. 188 alin. (2) lit. d), f) Cod penal, în următoarele circumstanțe: *Gontea D. la 19 iunie 2015, aproximativ la orele 02:00, urmărind scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, prin forțarea geamului, ilegal a pătruns în locuința lui Dudău M., situată în s. Xxxxx, raionul Xxxxxx, folosindu-se de imposibilitatea acesteia de a se apăra, în scopul aflării locului de păstrare a*

banilor, i-a aplicat cu pumnii și cu o curea lovituri pe diferite părți ale corpului, cauzându-i fractura coastei 10 pe dreapta, contuzia cerebrală grad 1, edemul și echimoza ochiului stâng, ce se califică ca vătămări corporale medii și din dulap i-a sustras bani în sumă de 12 100 lei, astfel cauzându-i o daună materială considerabilă în sumă totală de 12 100 lei.

Examinând apelurile declarate de către apărare, instanța de apel a dispus casarea sentinței inclusiv din oficiu, recalificând acțiunile inculpatului Gontea Dmitrii în baza art. 187 alin. (2) lit. d), f) Cod penal ca *jaf, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, comis prin pătrunderea în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*, constatând că, *Gontea Dmitrii la data de 19.06.2015, aproximativ la orele 02.00, urmărind scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, prin forțarea geamului, ilegal a pătruns în locuința lui Dudău Maria, din s. Xxxxxx r-nul Xxxxx, folosindu-se de imposibilitatea acesteia de a se apăra, în scopul aflării locului de păstrare a banilor, i-a aplicat cu pumnii și cu o curea lovituri pe diferite părți ale corpului, cauzându-i fractura coastei 10 pe dreapta, contuzia cerebrală gr. unu, edemul și echimoza ochiului stâng, ce se califică ca vătămări corporale medii și din dulap i-a sustras bani în sumă de 12 100 lei, astfel cauzându-i o daună materială considerabilă în sumă totală de 12 100 lei.*

Totodată, instanța de apel a pus la baza condamnării inculpatului probele în baza căror acestuia i-a fost înaintată învinuirea în baza art. 188 alin. (2) lit. d), f) Cod penal, inclusiv declarațiile părții vătămate Dudău Maria că inculpatul a intrat la ea în casă, a apucat-o de cap și o trântea în pernă, a văzut cureaua de la capătul patului, a luat-o și i-a spus să spună despre toți banii ce îi are în casă, că cu cureaua o va gătui, cu cuțitul îi va tăia gâtul și-i va da foc, spunea că urme de-a ei nimeni nu va găsi, a luat cureaua și a început s-o stranguleze, cu pumnii o lovea în cap și pe unde nimerea; declarațiile părții vătămate Dudău M. depuse în instanța de fond, că persoana necunoscută i-a răspuns, că „stai că amuș îți arăt eu cine” și a început să ceară euro și dacă nu-i dă banii, atunci îi taie gâtul, a început să o bată cu pumnii și picioarele pe diferite părți ale corpului, ulterior a lovit-o cu ceva dur în regiunea capului, ea de frică i-a comunicat că are 12 000 lei în dulap în odaia de alături și persoana necunoscută a luat banii, apoi s-a întors înapoi și a început din nou s-o bată, întrebând unde sunt euro. A coborât-o de pe pat jos și a început s-o bată cu pumnii și picioarele, stropind-o cu apă, după aceasta a început s-o bată cu o curea, i-a pus cureaua la gât s-o înădușe, apoi iar a lovit-o cu pumnii și picioarele, după care i-a dat pace; declarațiile expertului Balea V.; plângerea depusă de cet. Dudău Maria la 19.06.2015 pe faptul că o persoană necunoscută la 19.06.2015 a intrat la ea în gospodărie, a lovit-o cu pumnii și picioarele pe diferite părți ale corpului, cu forța i-a luat 12 100 lei; raportul de expertiză medico-legală nr. 89 „D” din 19.06.2015, potrivit cărui la Dudău Maria s-au depistat leziuni corporale în formă de: edemul și echimoza

ochiului stâng, care puteau apărea în urma acțiunii unui/or/, corp/uri/, dur/re/, contondent/te/, posibil în timpul și circumstanțele indicate, se califică ca vătămări corporale neînsemnate. Leziunile corporale descrise mai sus se exclud de la căderea înălțimii propriului corp, precum și de sine stătător, și putea să se afle în orice poziție (f.d.144, vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr.131 „D” din 31.07.2015, potrivit cărui la cet. Dudău Maria, s-au depistat leziuni corporale în formă de: *Fractura coastei 10 pe dreapta, contuzia cerebrală gr. unu, edemul și echimoza ochiului stâng, care puteau apărea în urma acțiunii unui/or/, corp/uri/, dur/re/, contondent/te/, posibil în timpul și circumstanțele indicate, se califică drept vătămări corporale medii, care au provocat dereglarea sănătății pe un timp îndelungat. Leziunile corporale descrise mai sus se exclud de la căderea înălțimii propriului corp, precum și de sine stătător, și putea să se afle în orice poziție (f.d.148, vol. I), probe din conținutul căror rezultă nemijlocit cauzarea vătămării medii a integrității corporale a victimei în urma aplicării violenței de către inculpat.*

Prin urmare, din actele dosarului s-a adeverit că instanța de apel reținând în sarcina inculpatului că acesta „*i-a aplicat cu pumnii și cu o curea loviturii pe diferite părți ale corpului, cauzându-i fractura coastei 10 pe dreapta, contuzia cerebrală gr. unu, edemul și echimoza ochiului stâng, ce se califică ca vătămări corporale medii*” indicând că faptele acestuia se confirmă prin probe prezentate de acuzator, a omis cu desăvârșire să dea apreciere și să califice acțiunile respective, calificând acțiunile inculpatului în baza art. 187 alin. (2) lit. d), f) Cod penal ca *jaf, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, comis prin pătrunderea în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*, prin ce a dat faptei săvârșite o încadrare juridică greșită.

În al doilea rând, instanța de apel nu a respins argumentat toate alegațiile apărării invocate în cererile de apel și nu a formulat o motivare corespunzătoare vizavi de chestiunile care au importanță decisivă în cauză, prin ce a admis eroarea de drept prescrisă de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Or, admitând apelul declarat cu aplicarea prevederilor art. 409 Cod de procedură penală, instanța de apel a adoptat o hotărâre diametral opusă solicitărilor apelanților și în virtutea legii, era obligată să dea răspuns la toate argumentele invocate în apeluri.

Ținând cont de faptul că procedura de examinare în apel a cauzei penale în privința lui Gontea Dmitrii a fost declanșată la cererile de apel ale apărării, Colegiul dispune și admiterea recursului ordinar al avocatului în comun cu al inculpatului pentru a acorda instanței de apel posibilitatea examinării multiaspectuală a cauzei penale și a da răspuns, inclusiv la toate argumentele apărării întru respectarea dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 din CEDO.

Rezumând cele menționate, Colegiul penal constată că în speță și-a găsit

confirmare temeiul pentru recurs prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prevede că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii*, ceea ce inevitabil duce la casarea deciziei instanței, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În mare parte soluția instanței de recurs de a dispune rejudecarea se bazează pe statuările Curții Europene în speța *Năvoloacă c. Moldovei (cererea nr. 25236/02)*, *hotărârea din 16.12.2008*, unde Curtea având a se pronunța asupra acestei cauze a considerat că chestiunile care urmau a fi hotărâte de către Curtea Supremă de Justiție nu puteau fi examinate în mod corespunzător, ca chestiuni ce țin de un proces echitabil, fără o apreciere directă a circumstanțelor factologice prezentate de părți pe marginea speței deferite judecării (*a se vedea Botten v. Norway, 19 februarie 1996, §§ 52 și 53, Reports of Judgments and Decisions 1996-I și Popovici, citată mai sus, § 72*). Având în vedere că, Curtea Supremă de Justiție nu are competența să facă o examinare directă în fapt, ea are competența de a dispune rejudecarea cauzei de către instanța ierarhic inferioară. În cazul de față, echitatea cere ca Curtea Supremă de Justiție să dispună rejudecarea cauzei.

În cadrul rejudecării cauzei, instanța de apel urmează să înlăture erorile menționate, să țină cont de împrejurările expuse care au servit temei de casare a soluției adoptate și în strictă conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor administrate în instanța de judecată, inclusiv să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar în dependență de datele obținute să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă și prevederilor art. 417-418 Cod de procedură penală.

De asemenea, instanța de apel urmează să țină cont de prevederile art. 436 Cod de procedură penală care se referă la procedura de rejudecare și limitele acesteia, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate și să constate prezența sau lipsa vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, ținând cont de motivele invocate în apeluri și dispozițiile expuse la pct. 9 al prezentei decizii și ca urmare să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în strictă conformitate cu prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală.

10. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit

d e c i d e :

Admite recursurile ordinare declarate de Procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Lilia Prisacari și de avocatul Ciocanu Aliona în comun cu inculpatul Gontea Dmitrii, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 iulie 2020, în cauza penală privindu-l pe *Gontea Dmitrii Xxxxxx* și dispune rejudecarea cauzei, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 24 decembrie 2020.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecători

Catan Liliana

Guzun Ion

Stratulat Galina

Burduh Victor